

viðari at hann er klárur yvir, at Føroyingar kunnu ikki vænta, at fremmand lond skulu góðtaka Føroyar sum ein stat leysur frá øllum, soleingi bardagin fer fram...

Ja, her sæst greitt og skiliga, at alt er mótsigandi. Fólkaflokkurin hevur ført fram hesi árin bæði hjá teimum sum ábyrd hava havt og ørindasveinum.

Fólkaflokkurin hevur tosað, sum Bretland var ikki til, og sum tað onga ábyrgd hevði tikið sær Danmarkar vegna. Amtmaður og »amtsinstitution« vóru vit leys frá. Hilbert amtmaður (Th. Petersens orðalag) hevði traðað síðsta bækkin burtur, hann stóð á, tað var alt grundarlag tikið undan hansara luttakan í okkara stýrisskipan. Soleiðis máttu frásagnirnar uppfatast.

Sjálvandi er tað fatuligt, at bretska umboðið kemur við frágreiðing viðvíkjandi Bretlands stöðu til okkara stýrisslag — og henda frágreiðing eigur eisini at fastast sum ein áminning um, hvat teir hava sagt. Val varð kravt, og valagitation gekk um evnir, sum bretska stjórnin hevur tikið ábyrgd fyri. Nú er tápuligt og seint at draga á land »og tosa« um, at valgið var einki uttan um ein innanlandaspurning. Fólkaflokkurin hevur drigið tað fram til at vera ein spurningur um okkara tjóðskaparstöðu, t. v. s. okkara stöðu til Danmarkar. Amt. og amtmaður umboða Danmark, og tað er mest móti teimum atfinningar og orðgonga var vend, eitt annað er, at tað sum áður sagt er einki meint við tí, men mest uppøsing og evnir, sum skuldu hjálpa flokkinum at fáa maktina á tingi.

Vit hava útlendingar í landinum, sum umboða eina tjóð ið ber orð fyri at standa fremst í demokratiskum stýrisslagi. Men teir vita eisini, at demokrati verður fjásk, tá ið ikki fólk við skili handfer tað. Orð og meining eru frí í demokratiskum landi, men politiskt frælsi má ikki misbrúkast til uppøsing og villeiðing í eini uppøsingardagatið. Atfinningar og krav kunnu verða frainsett, men við skili og ábyrgd, annars ferir tað til uppløysing og uppreiðstur móti øllum lógligum tiltøkum.

Tað er tí øllum skilafólki greitt, at Brettlendingar, uttan at Hilbert amtmaður tørvar at fara og gremja seg fyri teimum, hava grein í sinum máli, tá ið teir koma fram og vilja greiða stöðuna. Fólkaflokkurin hevur eggjað til valg við einari ógreiðari stöðu; Brettlendingar hava

talað at og uppaftur greitt sína stöðu. Menn hava altíð ivast um Fólkafloksins tjóðskap og fullveldistos. Brævið frá bretska konsulinum hevur sagt, at broytingin verður eingin undir krígunum, og tað hava Fólkafloksmenn vitað. Men um Fólkaflokkurin fekk ræði, hvussu skuldi hann samarbeitt við einum amtmanni, sum hann so hevur viðfarið? Hesar seinastu hendingarnar prógva til fullnar, at Fólkaflokkurin byggir uppá villleiðing, og tað kemur meiri og meiri í ljósmála. Tann sum nýtir tjóðskaparkenslu til øsing og villleiðing, er eingin tjóðskaparflokkur. Hann eigur ikki at koma til ræði, tí bæði hansara nútíðar- og framtíðarpolitikur er ein trongskygdur persón- og maktpolitikur, sum skal fáa nakrar fáar »finansmenn« til at stýra og skapa lógir og viðurskipti, ið hóska kunnu til henda figgjargliga »diktatorpolitikkin«.

Fáið fólksins menn fram, sum vilja skapa eina rættvísa og liviliga samfelagsskipan fyri allar partar. Og sum hava eina greiða og skila góða tjóðskaparstöðu uttan villleiðandi og ósanna boðberan.

Tí nýtt val.

S.

## Øll verðin førkar seg meira og meira inn á socialistiskar leiðir.

Fyri ein socialist er tað athugað, at hoyra radioreður nú á døgum, sum flest allar lova menniskjum eina betri verð at liva í aftaná kríggið. Tær socialistisku hugsjónirnar breiða seg allastaðni, og yvirklassin loyprisar øllum tí, sum kapitalistar áður hava havt ímóti. Viðurskiptini í Russlandi verða dag og dagliga loyprisad av enskum og amerikanskum kapitalistum, ið lova teim fátæku í øllum londum, friar skúlar og alt annað gott eftir russiskum fyrimyndum. Gomul og sjúk skulu onga neyð lida og arbeiði skal veitast til allar hendur, siga kapitalistar nú um allan heimin.

Ja, tað tykist enná, sum mótstæðan millum føroyskar kapitalistar móti teim kravum, sum javnaðarmenn ár eftir ár hava sett fram á tingi er við at vikna.

Eisini her hjá okkum hava kapitalistar fingið eyguni upp fyri, at mótstæðan móti teim socialu kravunum fyrr ella seinri vil hevna seg aftur. Bert tað er at siga, at kapitalistaflokkarnir á tingi hava

barst og berjast enn ímóti teim uppskotum, sum miða ímóti at veita tinguin inntekur. Teir halda sum so, at nú hevur tingið pening, og nú kann jústast bæði í eystur og vestur uttan at nerta við pengapungin hjá stórmonnunum; men einaferð fyrr ella seinri kemur tann politikur at hevna seg aftur.

Socialar lógir skulu og megu gerast samsvarandi tær socialistisku socialistisku hugsjónirnar; men samstundis skal og má vístast á slikar inntøkuleiðir, sum gera tað møguligt at uppfylla kravini og samstundis menna lögtingsins figgjargliga viðurskipti soleiðis at vit ikki aftur ein vakran dag vegna peningatrot standa og neyðast at nokta stundning bæði til tað eina og tað annað.

Vit javnaðarmenn vilja hjálpa nú; men eisini vilja vit arbeiða soleiðis, at vit skulu verða førir fyri at hjálpa í framtíðini.

At vit ganga móti eini tíð við litlum inntøkum og nógvum uppgávum at loysa megu allir menn bæði á tingi og aðrastaðni handla undir fullari ábyrgd og ikki gloyme at rokna við teim trupuleikum, sum óivað vilja melda seg aftaná at kríggið er liðugt.

Aðrastaðni í blaðnum í dag og seinri skulu vit her í blaðnum greiða frá hvat vit gera til gagns fyri tey, sum liva á livsins skuggasíðu; men lat meg við tað sama undirstrika, at vit javnaðarmenn samstundis vísa á inntøkur at loysa málini við. Ta síðuna av sakini tykist tað, sum aðrir flokkar á tingi vilja ganga lætt yvir.

J. H. Danbjørg.

## Poul Næss, 80 ár.

Fyrrverandi lærari í Vági, harra Poul Næss fylti 80 ár hin 21. aug. í ár.

At einki er sagt um henda føðingardag, fyrr enn nú, kemur óivað av tí, at tíðin um 21. august var upptikin av lögtingsvelinum, sum tá var í hondum, og sum gav monnum nógv at hugsa um, nógv at tala um og nógv at skriva um. Poul Næss hevur altíð hoyrt heima millum tey stillu og friðargu fólk í samfelagnum, og føðingardagur hansara varð tí fyri ein part yvirskuggaður av valrumblinum; men Poul Næss sjálvur verður seint gloyndur av teim, sum kent hann hava. Hansara liv og virki verður leingi at standa sum ein fyrimynd fyri øll tey ið kent hann hava,

arbeiðssamur og trúfastur, sum hann altíð hevur verið.

At Vábingar í mongum førum eru sera framskygdur og duguligur skyldast ikki minst tí ávirkau, sum teirra gamli lærari hevur havt á teir.

Undirskrivaði er eisini hr. Poul Næss takkskyldugur fyri hvørja løtu eg havi havt høvi at tala við hann. Hann sigur ikki nógv; men í hvørjum orði merkja vit hasnara kærleika til okkara land og fólk, ein kærleiki, sum ikki einans er á tungublaðnum men sum kemur frá hjartanum. Hesin kærleikin hevur stimbrað hann í sínum tunga starvið — Ja, tungt mátti starv hansara verða, einsamallur við stóran skúsa. Seint fekk hann ein og síðan tveir lærarar aftrat; men børnini vóru altíð nógv.

Lønin var lítil og tí mátti Poul Næss arbeiða frammi hjá, og dyrkaði hann eina stóra træð úr haga til góðan bæ.

Kona Poul Næss hevur trúfest staðið við lið hansara og eigur fyri ein stóran part æruna av, at tey við litlari lön kundu hava eitt vakurt og hugnaligt heim og fostra teirra børn, og enná hjálpa teim í læru.

Í december komandi hava hjúnini Elsebeth og Poul Næss gullbrúðleyp, og tá vilja óivað nógv minnst tey og ynska teim eitt hugnaligt livskvöld. Untirritaði er ein teirra, ið ynskir alt gott yvir hjúnini Næss, í Vági.

Staddur á Føroya lögtingi  
í september 1943

J. H. Danbjørg.

## Tiðindi.

### Nýggir lærarar.

Við Klakksvíkar skúla eru nýliga útnevndir:

Jógvan Joensen, lærari suðuri í Vági, og Andreas Thomsen, lærari á Eiði.

Við realskúlan á Tveroyri er útnevndur:

Jacob Olsen, lærari við Tveroyrar fólkaskúla.

### Gullbrúðleyp.

Týsdagin 21. í hesum mánað hava hjúnini Guðny og Jóanes Patursson gullbrúðleyp.

## Tit fáa

bestu málingina hjá okkum.

M. P. Jacobsens málaraðúð.

Máltr. 323.